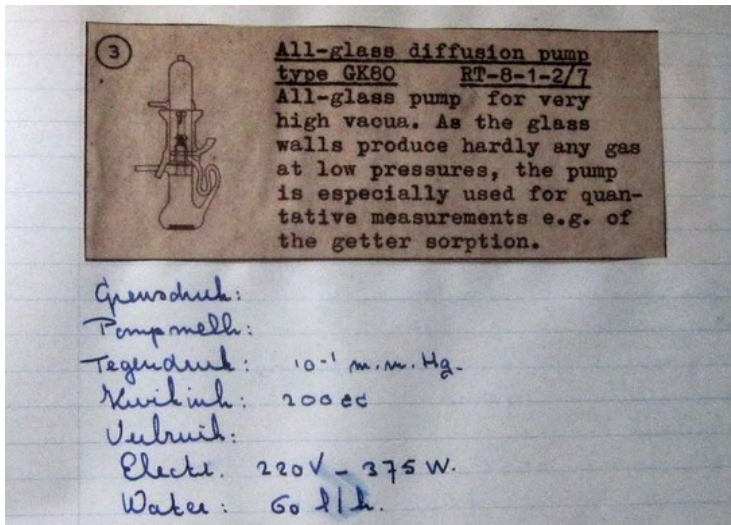


## Mijn periode bij het Nat.Lab.,

door William Narings

Na in 1951 de J.N.O. te hebben beëindigd en tot februari 1952 gewerkt te hebben in de projectorenwerkplaats kwam ik op mijn verzoek toen op het Nat.Lab. bij de groep Hetelucht motoren in de proefruimte. In 1954 moest ik in militaire dienst en zwaaide in juni 1956 als sergeant Genie-



regiment af. Inmiddels was ik reeds gestart aan de U.V.O., een 5-jarige avondcursus door Philips gegeven. Bij terugkomst werd ik in de bankwerkerij van de C.W. geplaatst.

In 1959 werd mij verzocht om Piet v.d. Boomen te gaan assisteren in de vacuümtechniek (toentertijd was dat een 'blinde darm' van de Centrale Werkplaats.)

Er werd nog gebruik gemaakt o.a. van glazen diffusiepompen (zie afbeelding) en de druk werd gemeten met de Penning manometer (zie hieronder).

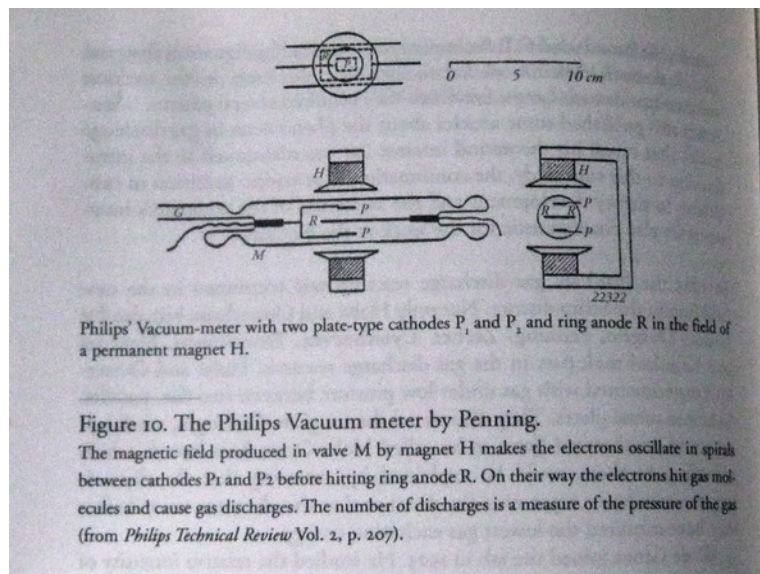
Omdat ik meer wilde weten omtrent de theoretische achtergronden van het vak

vond ik in de bibliotheek (in de z.g. badgang van SDO) slechts twee boeken betreffende vacuüm

waarvan een in het Engels en een Duits exemplaar. Het Engelse exemplaar heb ik voor me zelf vertaald, nog met de inktpen, inclusief de tekeningen want er was nog geen kopieerapparaat.

In 1963 ging ik naar Nat.Lab Waalre met een deel van de groep, als constructeur. In een hoogtij jaar werden er wel 50 pompsystemen aan de research geleverd.

Het vak had veel meer inhoud dan velen konden vermoeden en toch werd er minzaam naar gekeken omdat het maar een hulpmiddel was. Zelf had ik bij de hoofdindustriegroep Licht (gesteund door Dr. Venema) de cursus Hogere Vacuümtechniek gevolgd.



Een leuke happening was, dat voor het 75-jarig bestaan van het Lab. (in 1989) elke groep een idee of spel mocht inbrengen voor een bedrag van 50 gulden. Mij werd gevraagd om mee te denken en uiteindelijk was het mijn idee om in een grote perspex buis (diameter van 150 mm.) een zuiger te doen bewegen d.m.v. fietspompen met omgekeerde zuiger, welke in de bovenzijde van de buis een onderdruk veroorzaakte en daardoor de zuiger omhoog bewoog.

Hiernaast het proefpompen.

Met behulp van magnetische schakelingen werden er spotlights ingeschakeld. De buis alleen al kostte fl.300,-!  
Het was een groot succes!

Op de foto hiernaast de opstelling van de buis.

